

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Igor Ciuru în numele inculpatului Cebotari Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Cebotari Gheorghe XXX, născut la XXX, domiciliat în mun. XXX, str. XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 16.09.2016 – 18.10.2016 (*prima instanță*);

2. 14.11.2016 – 08.02.2017 (*instanța de apel*);

3. 26.04.2017 – 04.07.2017 (*instanța de recurs*).

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 18 octombrie 2016, a fost încetat procesul penal în cauza lui Cebotari Gheorghe, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Cebotari Gheorghe, acționând în mod intenționat în perioada de timp cuprinsă între 25.07.2016-02.08.2016, urmărind scopul sustragerii bunurilor materiale, nefiind văzut de nimeni a pătruns în a doua jumătate a casei de locuit nr. XXX din str. XXX, mun. XXX, proprietară a acesteia fiind Sacovscaia Svetlana, de unde a sustras pe ascuns draperii la preț de 100 lei, o pernă la preț de 100 lei, un set de lenjerie de pat la preț de 300 lei, o pereche de încălțăminte pentru copii la preț de 200 lei, un ceas la preț de 50 lei, un carnet la preț de 50 lei și o pereche de ochelari la preț de 70 lei, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 870 lei, după care cu cele sustrate s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă condamnarea lui Cebotari Gheorghe în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea acestuia a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- sentința este ilegală și neîntemeiată, deoarece reieșind din circumstanțele și consecințele celor produse, acțiunile inculpatului au fost calificate corect, iar studiul materialelor dosarului și totalitatea probelor acumulate la etapa urmăririi penale, prezentate și examinate în cadrul ședinței de judecată, denotă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate;

- la data întocmirii rechizitoriului circumstanțe prevăzute de art. 53 Cod penal nu au fost stabilite, ulterior fiind constatată existența circumstanței agravante prevăzute de art. 77 Cod penal – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Sub acest aspect, apelantul a indicat că în cadrul ședinței de judecată din 12.10.2016 a prezentat instanței, pentru anexare la materialele cauzei, sentințele de condamnare a inculpatului enunțate în revendicarea MAI, forma 246, printre care și sentința Judecătoreiei Bălți din 17.10.2007 de condamnare a ultimului în baza art. 186 alin. (2) lit. a), c), d), 187 alin. (2) lit. d), f), 217 alin. (3) lit. a) Cod penal, însoțită de decizia Curții Supreme de Justiție din 15.12.2009, potrivit căreia acțiunile inculpatului au fost recalificate din art. 217 alin. (3) lit. a) în art. 217 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei definitive de 4 ani și 2 luni închisoare cu executare reală. Prin urmare, infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, face parte din categoria celor grave, iar potrivit art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei.

Astfel, în cazul lui Cebotari Gheorghe se întrevedea starea de recidivă, deoarece după eliberarea acestuia din locurile de detenție în anul 2011, inculpatul a comis din nou o infracțiune, fiind condamnat prin sentința Judecătoreiei Soroca din 20.12.2011 în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și fiindu-i stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare cu executare reală, eliberându-se din detenție la finele anului 2013, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal termenul stingerii antecedentului penal expira în anul 2017;

- nu este de acord cu soluția emisă de instanța de fond, deoarece conform modificărilor operate la art. 109 Cod penal, în vigoare la 15.07.2016, a fost modificat conținutul acestuia, în redacția nouă fiind prevăzut că împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal ca rezultat al împăcării pentru infracțiuni similare comise cu intenție, pe când în speță persista antecedentul penal pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal;

- în ședința de judecată din 12.10.2016, în cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul a pledat împotriva încetării procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal, menționând în prezența participanților că inculpatul nu poate beneficia de dispozițiile acestei norme, însă în sentință în mod contradictoriu s-a menționat că procurorul nu a înaintat careva obiecții cu privire la încetarea procesului penal în temeiul enunțat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2017, pronunțată integral la 01 martie 2017, s-a dispus admiterea apelului declarat, s-a casat sentința parțial și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cebotari Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a constatat vinovăția lui Cebotari Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, totodată fiind pripită soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului pe motivul împăcării părților, deoarece potrivit art. 109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor și pentru infracțiuni grave, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

În acest context, instanța de apel a specificat că potrivit art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave - dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei. Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2009 Cebotari Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa de 8 luni închisoare, totodată fiind menținute condamnările inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) și 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, iar potrivit art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Potrivit deciziei nominalizate, termenul executării pedepsei a fost calculat începând cu 15 decembrie 2009, deducându-se din acest termen durata arestului preventiv și perioada de pedeapsă executată, de la 24 iulie 2007 până la 15 decembrie 2009.

Astfel, ținându-se cont că infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, antecedentul penal urma să se stingă la expirarea a 6 ani după executarea pedepsei, în cazul dat la 23 septembrie 2017.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că în privința inculpatului nu sunt aplicabile prevederile art. 109 Cod penal, deoarece la momentul comiterii infracțiunii date el avea antecedente penale nestinse pentru săvârșirea unei infracțiuni similare. Din aceste considerente, instanța de apel a statuat asupra temeiniciei argumentelor apelantului.

Referindu-se la pedeapsa ce urma a fi stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că va ține cont de prevederile art. 61 Cod penal, și anume de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii crimelor analogice atât de către inculpat, cât și de alți membri ai societății, precum și de prevederile art. 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

Asfel, instanța de apel a reținut că Cebotari Gheorghe se caracteriza pozitiv la locul de trai (f.d. 27), avea antecedente penale (f.d. 28-29), la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se afla (f.d.25-26), persoane la întreținere nu are, nu este angajat în câmpul muncii, circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal nu au fost constatate, totodată în calitate de circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal s-a constatat săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, totodată fiind

reținut că inculpatului urmează a-i fi stabilită pedeapsa în corespundere cu prevederile art. 82 Cod penal, în legătură cu săvârșirea infracțiunii în stare de recidivă.

În baza celor relatate, instanța de apel a concluzionat că reeducarea inculpatului este posibilă numai cu condiția izolării de societate, prin pedeapsa cu închisoare fiind posibilă atingerea scopurilor instituite de lege, și anume de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Igor Ciuru în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea cererii depuse, recurentul a indicat că instanța de apel, la judecarea cauzei, a aplicat prevederile art. 109 Cod penal în redacția Legii nr. 130 din 09.06.2016, în vigoare din 15.07.2016, inclusiv în vigoare la data comiterii infracțiunii de către inculpat. Totuși, soluția de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților, în opinia recurentului, este una legală, or prevederile art. 109, în noua redacție, sunt aplicabile doar în cazul antecedentelor penale ce iau naștere după 15.07.2016, la caz fiind necesară luarea în considerare a dispozițiilor art. 10 alin. (2) Cod penal.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru admiterea recursului declarat, cu încetarea procesului penal în privința lui Cebotari Gheorghe, deoarece fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea încetării procesului penal în privința persoanei, în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

Colegiul penal lărgit constată că criticile recurentului vizează omisiunea instanței de apel de a reține, în cauză, faptul că a avut loc împăcarea între părți. La caz, recurentul a considerat că motivarea instanței de apel în privința acestei chestiuni era una pripită, or modificările operate în Codul penal, asupra instituției împăcării, sunt mai aspre în raport cu situația inculpatului și în mod corespunzător nu au efect retroactiv.

Luând în considerare argumentele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Sub aspectul celor relatate, Colegiul penal lărgit constată că în cauză s-a identificat temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, și anume că a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului.

La caz, se reține că legea mai favorabilă aplicabilă inculpatului a intervenit la momentul intrării în vigoare a modificărilor din Codul contravențional, adică la data de 16.03.2017.

Astfel, reieșind din învinuirea înaintată lui Cebotari Gheorghe și fapta constatată de către instanțele de fond și apel, infracțiunea de furt a fost comisă de către inculpat în perioada de

timp cuprinsă între 25.07.2016 – 02.08.2016, prejudiciul cauzat de acesta constituind suma de 870 lei.

Colegiul penal lărgit constată că potrivit dispoziției art. 18 Cod contravențional (în redacția Legii nr. 208 din 17.11.2016) se consideră proporții mici valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Sub acest aspect, este necesar de a menționa că prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 879 din 23.12.2015 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei. Respectiv, la momentul săvârșirii infracțiunii de furt de către Cebotari Gheorghe, în perioada anterior menționată, 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2016 constituia suma de 1010 lei, ceea ce la rândul său constituie proporții mici.

Prin urmare, având în vedere că valoarea bunurilor sustrase de către Cebotari Gheorghe este de 870 lei și constituie astfel proporții mici în sensul reglementărilor din Codul contravențional, conducându-se de prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, Colegiul penal lărgit consideră necesară încetarea procesului penal în privința lui Cebotari Gheorghe, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta comisă de acesta constituie contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional.

Totodată, reieșind din considerentul că fapta lui Cebotari Gheorghe constituie o contravenție, Colegiul penal lărgit va admite în principiu argumentele formulate de recurent în privința existenței unui act de împăcare valabil între Cebotari Gheorghe și Sacovscaia Svetlana, or reglementările din Codul contravențional referitoare la instituția împăcării, spre deosebire de cele penale, nu stabilesc careva restricții pentru aplicarea ultimei. Din aceste motive, în temeiul art. 26 pct. c) Cod contravențional, Colegiul penal lărgit va dispune înlăturarea răspunderii contravenționale a lui Cebotari Gheorghe.

În plenitudinea constatărilor enunțate, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursului ordinar declarat în cauză, cu casarea totală a hotărârilor judecătorești și cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Cebotari Gheorghe, pe învinuirea în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece fapta comisă constituie contravenția administrativă prevăzută de art. 105 Cod contravențional, cu dispunerea înlăturării răspunderii contravenționale a ultimului în temeiul art. 26 pct. c) Cod contravențional.

8. În conformitate cu art. 332 alin. (2), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Igor Ciuru în numele inculpatului Cebotari Gheorghe, casează total sentința Judecătoriei Bălți din 18 octombrie 2016 și decizia

Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 februarie 2017, în cauza penală în privința lui **Cebotari Gheorghe XXX** și dispune încetarea procesului penal pe învinuirea în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece fapta comisă constituie contravenția administrativă, prevăzută de art. 105 Cod contravențional.

Conform art. 26 pct. c) Cod contravențional, se dispune înlăturarea răspunderii contravenționale a lui **Cebotari Gheorghe XXX**, în legătură cu împăcarea acestuia cu victima.

Cebotari Gheorghe XXX urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă, în baza altor hotărâri judecătorești, nu execută pedeapsa cu închisoare sau nu-i este aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Petru Moraru